

پرونده الکترونیک سلامت: ابزار نوین در پایش و پیشگیری از شیوع بیماری‌های اپیدمی در مدارس

زهرا صبحی

گروه خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

DOI: [10.18502/ijre.v21i1.19498](https://doi.org/10.18502/ijre.v21i1.19498)

چکیده

پرونده الکترونیک سلامت به‌عنوان یک ابزار نوین در پایش و کنترل بیماری‌های اپیدمی در مدارس ایران می‌تواند به کاهش شیوع بیماری‌ها کمک کند. این مقاله به بررسی نقش این سیستم در پیشگیری از اپیدمی‌ها و افزایش هماهنگی بین نهادهای آموزشی و بهداشتی پرداخته است.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت

۱۴۰۳/۰۷/۱۱

تاریخ پذیرش

۱۴۰۳/۰۸/۲۶

نویسنده رابط

زهرا صبحی

ایمیل نویسنده رابط

saboohizahra2020@gmail.com

نشانی نویسنده رابط

گروه خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه

علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

واژگان کلیدی: پرونده الکترونیک، بیماری‌های

اپیدمی، مدارس، پیشگیری، سلامت دانش‌آموزان

مقدمه

در سال‌های اخیر، با پیشرفت‌های فناوری در حوزه سلامت، سیستم‌های اطلاعاتی و فناوری‌های الکترونیکی به‌طور گسترده در جهت ارتقاء کیفیت مراقبت‌های بهداشتی به کار گرفته شده‌اند. در این میان، پرونده الکترونیک سلامت (EHR) یکی از ابزارهای مهم و نوینی است که به‌ویژه در مدیریت و پایش وضعیت بهداشتی دانش‌آموزان می‌تواند نقش مؤثری ایفا کند. برای مثال در کشور استرالیا، پرونده‌های الکترونیک سلامت به‌عنوان

مدارس به‌عنوان محیط‌های پرجمعیت و حساس از نظر بهداشتی، همواره بستر بالقوه‌ای برای انتقال و شیوع بیماری‌های واگیر بوده‌اند. در جامعه‌ای مثل ایران که جمعیت بالایی از دانش‌آموزان در مدارس حضور دارند، کنترل و پیشگیری از این بیماری‌ها از اهمیت بسیاری برخوردار است (۱). علاوه بر پیامدهای بهداشتی، شیوع بیماری‌های اپیدمی در مدارس می‌تواند تأثیرات منفی بر نظام آموزشی و حتی اقتصاد کشور نیز بگذارد.

بخشی از سیستم جامع بهداشتی، به بهبود ارتباط بین مدارس و مراکز بهداشتی کمک کرده و به‌ویژه در مناطق دورافتاده که دسترسی به خدمات بهداشتی محدود است، کارآمد هستند (۱). در ایالات متحده آمریکا، این سیستم‌ها برای ردیابی بیماری‌های شایع مانند آنفولانزا در مدارس به کار گرفته می‌شوند و به مدیران بهداشتی کمک می‌کنند تا الگوهای شیوع را شناسایی و اقدامات پیشگیرانه را به‌موقع انجام دهند (۲). همچنین، در انگلستان این سیستم‌ها علاوه بر نظارت بر سلامت جسمی، در بهبود سلامت روانی دانش‌آموزان نیز مؤثر بوده و اطلاعات مربوط به سلامت روانی را به‌طور منظم ثبت می‌کنند تا مداخلات به‌موقع برای مشکلات ناشی از بیماری‌ها و قرنطینه‌های طولانی‌مدت صورت گیرد (۳).

پرونده الکترونیک سلامت به‌عنوان یک ابزار فناورانه، امکان ثبت، پیگیری، و تحلیل اطلاعات سلامت دانش‌آموزان را فراهم می‌کند. سیستم‌ها همچنین می‌توانند با ادغام اطلاعات از منابع مختلف مانند مراکز بهداشتی، بیمارستان‌ها، و کلینیک‌ها، یک پایگاه داده یکپارچه از وضعیت سلامت دانش‌آموزان ایجاد کنند. این داده‌ها می‌توانند برای شناسایی الگوهای شیوع بیماری، شناسایی مناطق پرخطر، و بهبود واکنش‌های سریع در مقابله با اپیدمی‌ها استفاده شوند (۴).

از دیگر مزایای پرونده الکترونیک سلامت در مدارس می‌توان به ایجاد هماهنگی بهتر بین نهادهای بهداشتی و آموزشی اشاره کرد. در شرایطی که سیستم‌های بهداشتی

و آموزشی به‌طور همزمان به اطلاعات سلامت دانش‌آموزان دسترسی داشته باشند، امکان انجام اقدامات سریع و مؤثر در پیشگیری و کنترل شیوع بیماری‌ها افزایش می‌یابد. این همکاری می‌تواند از طریق هشدارهای به‌موقع به کادر آموزشی و والدین و همچنین پیشنهادات بهداشتی برای بهبود شرایط محیطی و بهداشتی مدارس، به کاهش شیوع بیماری‌ها کمک کند. همچنین، استفاده از این ابزار در مدارس می‌تواند باعث ارتقاء سطح آگاهی عمومی دانش‌آموزان، معلمان، و والدین در خصوص اهمیت بهداشت و رعایت پروتکل‌های بهداشتی شود (۵).

یکی دیگر از کاربردهای مهم پرونده الکترونیک سلامت در مدارس، ارتقاء بهداشت روانی است. بسیاری از بیماری‌های واگیر و اپیدمیک می‌توانند تأثیرات منفی بر روحیه و روان دانش‌آموزان داشته باشند. با بهره‌گیری از این سیستم، اطلاعات مرتبط با سلامت روان نیز به‌صورت منظم ثبت می‌شود و امکان شناسایی زودهنگام مشکلات روانی ناشی از شیوع بیماری‌ها و قرنطینه فراهم می‌شود. این امر می‌تواند به اجرای برنامه‌های حمایتی روانی-اجتماعی برای دانش‌آموزان کمک کند (۶).

پرونده الکترونیک سلامت همچنین ابزاری است که به سیاست‌گذاران و مدیران بهداشتی این امکان را می‌دهد که با دسترسی به اطلاعات جامع و دقیق، تصمیمات بهتری برای بهبود زیرساخت‌های بهداشتی و آموزشی اتخاذ کنند. به عنوان مثال، در هنگام بروز یک اپیدمی، امکان تجزیه و تحلیل داده‌ها و ارائه راهکارهای مناسب در

واگیر، می‌تواند به بهبود کلی سلامت جسمی و روانی دانش‌آموزان، افزایش هماهنگی بین نهادهای آموزشی و بهداشتی، و بهبود زیرساخت‌های بهداشتی منجر شود. به همین دلیل، توصیه می‌شود که سیستم‌های آموزشی و بهداشتی کشور به‌طور جدی به استفاده و پیاده‌سازی این فناوری توجه داشته باشند.

زمینه تعطیلی موقت مدارس، ارائه آموزش‌های بهداشتی، و استفاده از منابع بهداشتی به‌طور کارآمدتر وجود خواهد داشت.

در نهایت، باید تأکید کرد که پرونده الکترونیک سلامت یک ابزار قدرتمند برای مدیریت بهداشت در مدارس است که می‌تواند به‌طور مؤثر به پیشگیری از شیوع بیماری‌های اپیدمیک کمک کند. این ابزار علاوه بر کنترل بیماری‌های

References

1. Hosseinighousheh S, Arefi MF, Pouya AB, Poursadeqiyani M. Health in disasters in Iranian schools: A systematic review. *Journal of education and health promotion*. 2021;10(1):365.
2. Tomines A, Readhead H, Readhead A, Teutsch S. Applications of electronic health information in public health: uses, opportunities & barriers. *EGEMS (Wash DC)*. 2013 Oct 28;1(2):10-19.
3. Baker C, Loresto Jr F, Pickett K, Samay SS, Gance-Cleveland B. Facilitating health information exchange to improve health outcomes for school-aged children: school nurse electronic health record access. *Applied Clinical Informatics*. 2022;13(04):803-10.
4. Ehrenstein V, Kharrazi H, Lehmann H, Taylor CO. Obtaining data from electronic health records. Tools and technologies for registry interoperability, registries for evaluating patient outcomes: A user's guide, 3rd edition, Addendum 2 [Internet]: Agency for Healthcare Research and Quality (US); 2019,115 p.
5. Mohammadpour M, Yazdanpanah A, Zarifinezhad E. The Effect of Electronic Health Record on the Quality of Health Care Provision in Children and Their Parents. *Journal of Research in Medical and Dental Science*. 2018;6(5):377-80.
6. Kariotis TC, Prictor M, Chang S, Gray K. Impact of electronic health records on information practices in mental health contexts: scoping review. *Journal of Medical Internet Research*. 2022;24(5):e30405.

Tehran University of
Medical Sciences

Iranian Epidemiological Association

Letter to Editor

Electronic Health Record: A New Tool in Monitoring and Preventing the Spread of Epidemic Diseases in Schools

Zahra Saboohi

Department of Health Services, School of Public Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

DOI: [10.18502/ijre.v21i1.19498](https://doi.org/10.18502/ijre.v21i1.19498)**Article Information****Received**

02 October 2024

Accepted

16 November 2024

Corresponding author

Zahra Saboohi

Corresponding author E-mailsaboohizahra2020@gmail.com**Keywords:**

Electronic records, Epidemic diseases, Schools, Prevention, Student health

Abstract

Electronic health records, as a new tool in monitoring and controlling epidemic diseases in Iranian schools, can help reduce the spread of diseases. This article examines the role of this system in preventing epidemics and increasing coordination between educational and health institutions.

Copyright © 2025 The Author. Published by Tehran University of Medical Sciences.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.